

Már nem lehet ütni-verni az autók oldalát

Móra Imre sárvédőt egyengetett a döntőn

Az ügyes kezű Móra Imre a középiskolás karosszerialakatos-versenyen a második helyen végzett. A szegedi Csonka szakközépiskola tanulója megkapta a szakmunkás bizonyítványt és a továbbiakban nem kell iskolába járnia.

Mintegy húsz évvel ezelőtt a lakatos – kis túzással – üthet-verhette a behorpadt személyautó karosszériáját, az egy milliméter vastagságú acéllemez nem sínylette meg. Ha a mai karosszériások ezzel a technikával dolgoznának, a fél milliméteres alumínium-műanyag ötvözetű lemez nem élné túl – világozított fel Móra Imre, a Csonka János Műszaki Szakközépiskola tanulója, aki a Szakma Kiváló Tanulója országos verseny döntőjében a második helyen végzett. A húszéves fiú a szakközépiskolai érettségi után határozta el, hogy ezt a szakmát választja. Az alma nem esett messze a fától, hiszen édesapja is karosszerialakatos.

– Apa nagyon hasznos trükköket mutatott a felkészülés során – jegyezte meg az ezzel az eredménnyel a szakmunkás bizonyítványt is megszerző fiatalember. Döntőbeli gyakorlati munkáján meglátszott, hogy nagyon ügyes keze van és rendkívül finoman használja a szerszámokat – magyarázták a felkészítő tanárok, Baráthné Gulácsi Klára, Makra Lajos és Tóth Csaba. Pedig nem egyszerű feladatokat kellett megoldani Győrben, az Audi-gyárban.

– Egy Audi TT Coupe jobb hátsó sárvédőjét kellett kiegyengetni, majd egy ugyanilyen autó küszöbrészletét legyártani. Sőt egy Peugeot 206-os ajtócsarkát is ki kellett foltozni – beszélt a feladatokról Imre, akinek ezzel a három munkával nem ért véget a versenynapja, hiszen karosszé-

SPORTOS KAROSSZÉRIÁS

A Tisza Volánál elhelyezkedő Móra Imre a tanulás mellett aktívan sportolt. Testépítéssel foglalkozik versenyszerűen. A tavalyi superbódy országos versenyen korosztályában második lett. Fekve nyomásban a juniorok között súlycsoportjában pedig a harmadik helyen végzett 145 kiló teljesítésével.

riadiagnosztikát is el kellett végezni egy összetört autón. Mindemellett a zsűri arra is kíváncsi volt, hogy milyen az elméleti felkészültsége a tanulóknak. Ebben a műfajban a csonkás diák volt a legjobb.

Imre azt sem felejt elmondani, hogy a döntőbe a legjobb eredménnyel iskolástársa, Pusztai Nándor jutott, aki végül a kilencedik helyen végzett.

– Annak köszönhető ez a hatalmas siker, hogy három éve javultak az iskola tárgyi feltételei. Pályázatokon több nagy értékű szerszámot, húzó padot, korszerű egyengető, hegesztő berendezést sikerült beszerezni. Körülbelül tízmillió forintot költöttünk korszerűsítésre – magyarázta a siker titkát Deme Mihály műszaki igazgatóhelyettes. Az iskola tanműhelye Imre és Nándor sikerével tovább korszerűsödött és bővült. A tanulók ugyanis nemcsak maguknak nyertek díjat, hanem az iskolának is. Az intézmény egy Audi TT Coupe karosszériát és hat Audi-motort kapott oktatási célra.

CS. G. L.

Ajtóval bíbelődik Móra Imre

Fotó: Segesvári Csaba

Simonyi úrutazásából a rádióamatőrök is profitáltak – Harmadik világnyelv

Hullám, ami összeköt

A rádiós összeköttetés személyesebb kapcsolat, mint az internetes – véli a távközlési mérnök és rádióamatőr Provis Ferenc Fotó: Segesvári Csaba

Rádióamatőrök pedig vannak – most, a számítógépes világháló hódításának idején is. E tényre, és az egykor az MHSZ által szervezett mozgalom mai aktivistáira is ráirányította a figyelmet a magyar származású úrturista, Simonyi Károly szombaton véget ért utazása. A harminc Csongrád megyei rádióamatőr hobbiójának jelentőségéről is beszélgettünk egyikükkel, a szegedi Provis Ferencel.

„Nagy hatással van rám a rádióamatőr közösség: sok szempontból előre látták a majdani internetet” – írja Simonyi Károly blogjában. E kitüntetett figyelemnek köszönhető, hogy első alkalommal nyílt lehetőség magyar nyelvű rádióamatőr összeköttetésre a kozmoszban tartózkodó űrállomással. A kísérlet fölhívta a figyelmet a rádióamatőrökre.

– A harmadik világnyelvvé lett a magyar, hiszen az űr és a Föld közötti beszélgetésben eddig csak az orosz, illetve az angol volt használatos – kommentálja a kísérlet jelentőségét a rádióamatőrökkel foglalkozó szegedi távközlési mérnök. Provis Ferenc szerint az akció technikailag nem jelentett számukra kihívást, ugyanis egyszerű berendezéssel is teljesíthető volt a feladat. Ugyanakkor ösztönzőleg hatott a rádióamatőrökre, hogy mi-

ként juttassanak el rádiójeleket a meghatározott pályán keringő, mozgó űrállomásra.

Magyar Rádióamatőr Szövetség néven léteznek, de szerény anyagikkal rendelkezik az egykor az MHSZ által szervezett és finanszírozott országos mozgalom. E hobbi a Jászszentlászlón született Provis Ferenc az ottani általános iskolában ismerkedett meg. A diákkorában megszeretett 5+1 tusát évek óta tartja életben: idén júliusban Pálmonorán tartják a nostalgiaversenyt. Ezenkívül az úgynevezett rókavadászat, vagyis a rádiós tájékozódási futás is népszerű körökben, a gyorsátírás versenyből pedig világbajnokságot is szerveznek.

Szerinte az anyagiak miatt is csökkent a rádióamatőrök száma: egy adóvevő berendezés több mint százezer forint, amihez persze antennák, mikrofonok és egyéb kiegészítő műszerek is szükségesek. Az érdeklődő szegedi diákok péntekenként a Szászorszép Gyermekházban találkoznak, ahol Halmos Lajos tanár úr irányításával ismerkednek ezzel a hasznos elfoglaltsággal. Egyébként Szegeden 20-30, Csongrád megyében nagyjából félszáz rádióamatőr hódol e különleges hobbinak – a számítógépes világháló terjedésének idején is.

– Az internet segít: például az oh2aq.kolum-

KÍSÉRLET

A Nemzetközi Űrállomás 360 kilométeres magasságban kering a Föld körül, és nagyjából másfél óránként kerüli meg a bolygót – Magyarország fölött körülbelül tíz perc alatt halad át. A felkészülése idején rádióamatőr vizsgát is tett Simonyi április 12-én, a Nemzetközi Űrállomás fedélzetéről magyarul beszélő rádióamatőrökkel létesített rövid, magyar nyelvű összeköttetéseket – magyarázta a kísérlet fő szervezője, a Műegyetemi Rádió Club vezetője, Gschwindt András. Simonyi egyfajta rekordot is szeretett volna felállítani: az alig tízpercnyi átrepülés alatt a 34 állomás közül minél többel próbált összeköttetésbe lépni. Bár nem sikerült mindenkivel beszélni, 17 rádiós tudott kapcsolatot létesíteni az űrhajóssal, ami rendkívüli eredmény.

bus.com honlapon látjuk, milyen összeköttetés teremthető egy-egy amatőröknek biztosított sávon, de nem helyettesíti magát a rádiós kapcsolatot. Ugyanis a rádióhullámok révén olyan tájak emberivel ismerkedhet meg, akikkel személyesen nem találkozom, mégis összebarátkozunk. Ebben a hónapban például az amerikai Szaoma-szigetcsoporthoz belüli Swains-szigettel kerültem kapcsolatba, aztán meg az Antarktison dolgozó kutatócsoport egyik tagjától kapok visszaigazolást (QSL-lapot) arról, hogy összeköttetést létesítettünk – lelkesedik Provis Ferenc. – De nemcsak e személyesség, hanem a számítógépes szerverektől való függetlenség miatt is fontos az éterrel való kommunikálók hobbija. Többször bebizonyosodott már, hogy vészhelyzetben (háború vagy éppen természeti katasztrófa, például a cunami idején), mikor minden más összeköttetés összeomlik, akkor is létezik és óriási segítség a rádióamatőrök világméretű kapcsolathálója.

ÚJSÁZSI ILONA

ŰRCSEMÉGE SZEGEDRŐL

Simonyi úrutazásának elsőszámú különlegessége, hogy 26 év után először hangzottak el magyar szavak a világrűrben. De az is, hogy Simonyi többféle eszközzel az űrutudományok felé fordította a fiatalok figyelmét. Például az űrturista önként vállalt kutatásai közé tartozott saját, űrhajósbetegségnek minősülő hátfájásának megfigyelése is. A súlytalanságnak az emberi testre gyakorolt hatásai kutatásával a hetvenes évektől kezdve foglalkozik a szegedi egyetem orvostudományi intézete – tudtuk meg Dux László professzortól. Eddig – többek között – az izmok, a keringési rendszer, a szív alkalmazkodó képességét vizsgálták, most a stressz kémiai hatásának elemzése áll munkájuk középpontjában.

Fácánok, nyulak, vaddisznók és társaik – Egy-egy koca most öt kismalacot is fel tud nevelni

Paradicsoma lett a vadaknak a határ, az erdő

Végre egy kivételes év: sem árvíz nem fenyegeti a vadállományt, mint tavaly, sem túlzott szárazság, mint pár esztendővel ezelőtt, amikor például a fácántojások ki sem tudtak kelni, annyira páramentes volt a levegő. Vadpusztulás nincs, a szaporulat is jó lesz.

Tavaly ilyenkor magasan állt a víz a folyók hullámterében, óriási vadpusztulás volt, elsősorban őzek hullottak el. Most erről szó sincs – mondja Széll István, a Csongrád Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Földművelésügyi Igazgatóság vadászati és halászati felügyelőségének osztályvezetője. S mi a helyzet a hullámtéren kívül? A mezeinyúl-állomány szépen átvészeltelte a telet: nem volt fagy, hó, és nem volt belvíz sem. A hetekkel a szokásosnál „előrébb jár-

ó” tavasz miatt pedig hamarabb beindult az üzekeedés. De a végeredmény csak ősszel derül ki. A fácánállomány szintén a szokásosnál nagyobb arányban élte túl a telet, és remélhető: a jelenlegi csapadékos idő nem vezet légköri aszályhoz – akkor ugyanis a fácán-csibék ki sem tudnak kelni a tojásból. A szárazság a fácán-csibék első táplálékának, a rovaroknak sem kedvezne.

A megye egyik legnagyobb vadgazdálkodója a Dalerd Dél-alföldi Erdészeti Zrt. Ásotthalom környéke vaddisznós terület, és a vaddisznó szaporodásának nagyon kedvez az idei tavasz. Egy-egy koca most öt malacot is föl tud nevelni, más-kor, amikor esős a tavasz, csak két-töt-hármat – mondja Bajorhegyi Tünde vadászati előadó. A többlet, mely a természetvédő erdőgazdál-

kodás jelentős forrása, remélhetőleg a vendégvadászok itthagya pénzben is megmutatkozik.

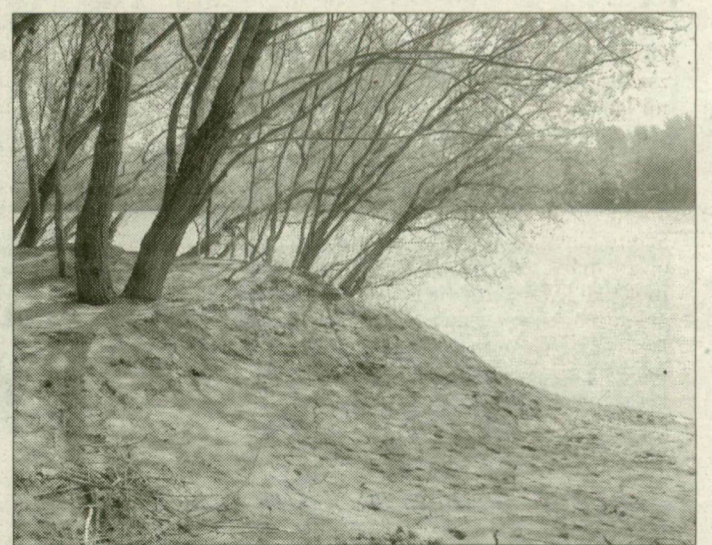
A derekegyházi határban kiváló őzbakok nőnek. A szintén a derekegyházi területen folyó fogoly-visszahonosítási programnak is csak használ az időjárás – mondja az előadó. – A fogoly-visszahonosítás 2005 óta folyik itt, az idén ötven pár foglyot hozott a területre az erdőgazdaság, s a tyúkok már elkezdtek tojni. A fogoly-párokat egyelőre bokszokban tartják, mesterségesen takarmányozva, hogy ragadozók ne veszélyeztessék a költés sikerét. S a nyáron, mikorra a felnövekvő csibékkel együtt szabadon lehet őket engedni, a szokványosnál is táplálék- és búvóhelydúsabb környezetbe kerülnek. A Dalerd ugyanis élőhelyfejlesztést is végzett-vegez, olyan

magkeveréket vetve, mely mindkét célra kitűnő, s a szokványosnál pár héttel előrébb járó tavasz máris nagyon kedvezett a növényzetfejlődésnek. Hogy ennek előnye érvényesülhessenek, nagyon elkelne egy áztató eső.

F. CS.

AGANCSTALÁNY

Nemrég megkezdődött az őzbakvadászati szezon. Fölmérések szerint az idén nemhogy a szokványosnál jobb, hanem országsszerte kisebb tróféákra – azaz: őzbakagancsra – számíthatnak a vadászok. Holott a példátlanul enyhe tél után épp a fordítottjára lehetett volna számítani. A gödöllői Szent István Egyetem vadgazdálkodási tanszéke kutatja az ellentmondásos jelenségek okait.

A hullámtéri erdőben, ahol tavaly ilyenkor mély víz volt – hazára találunk az őzek Fotó: Frank Yvette